

Udskriftsdato: 20. december 2025

CIR1H nr 9648 af 09/07/2019 (Historisk)

Cirkulære om aftale om arbejdstid for lærere ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse

Ministerium: Finansministeriet

Journalnummer: Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen,
j.nr. 2018-4998

Senere ændringer til forskriften

CIR1H nr 9477 af 03/05/2022

Cirkulære om aftale om arbejdstid for lærere ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse

Generelle bemærkninger

1. Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation har den 28. juni 2019 indgået vedlagte aftale om arbejdstid for lærere ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

2. Aftalen har virkning fra 1. april 2018.

3. Parterne har i forbindelse med overenskomstforhandlingerne konstateret, at det ikke er lykkedes at opnå enighed om nye arbejdstidsregler.

Parterne har formuleret et bilag til aftale om arbejdstid for lærere ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse vedr. underviserarbejdstid, jf. bilag 1b.

Det mellem parterne formulerede bilag om arbejdstid på de statslige undervisningsområder fra OK15 gælder fortsat, jf. bilag 1a.

Parternes fælles tilkendegivelser om arbejdstid er udtryk for, at de centrale parter påtager sig et ansvar for at fremme et godt samarbejde på skolerne, og parterne ønsker med bilagene at understøtte og rammesætte dialogen lokalt på skolerne om lærernes arbejdsopgaver og arbejdstid.

Spørgsmål om fortolkning af eller brud på bilag 1a kan ikke behandles efter de fagretlige regler om mægling, voldgift og aftalebrud. Bilaget kan heller ikke bruges som fortolkningsbidrag ved behandling af sager om andre spørgsmål.

4. Det er præciseret, at lærere, der underviser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse i henhold til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov er omfattet af aftalens dækningsområde.

Lærere, der underviser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse i henhold til lov om kombineret ungdomsuddannelse, er omfattet af aftalens dækningsområde frem til 1. august 2019, hvor kombineret ungdomsuddannelse nedlægges i forbindelse med oprettelsen af forberedende grunduddannelse (FGU).

5. I aftalen benyttes betegnelsen "elever" som samlebegreb dækkende over elever, studerende, kursister mv.

6. Løn og tillæg er anført i grundbeløb niveau 31. marts 2012, medmindre andet er anført.

Ikrafttræden

Cirkulæret træder i kraft den 9. juli 2019. Samtidig ophæves Finansministeriets cirkulære af 30. juni 2015 om aftale om arbejdstid for lærere ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse (Modst.nr. 027-15).

Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen, den 9. juli 2019

SARA MAJ THEEDE

Aftale om arbejdstid for lærere ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse

-

§ 1. Dækningsområde

Denne aftale finder anvendelse for lærere ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse (handelsskoler, tekniske skoler og landbrugsskoler) ansat efter den til enhver tid gældende ansættelsesbekendtgørelse.

Stk. 2. Aftalen omfatter alt lærerarbejde, der ligger inden for institutionernes formål i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning.

Stk. 3. For fastansatte lærere, som har delvis beskæftigelse ved åben uddannelse ved handelsskoler og tekniske skoler og ved indtægtsdækket virksomhed ved handelsskoler, og som fortrinsvis er beskæftiget ved skolens øvrige ordinære virksomhed, gælder dog følgende:

1. Medmindre det er et vilkår ved ansættelsen, er arbejde ved åben uddannelse og indtægtsdækket virksomhed, der strækker sig efter kl. 17.00 på hverdage eller udføres i weekends, ikke omfattet af arbejdstidsaftalen, når der er rimelig sikkerhed for, at læreren i normperioden vil opfylde arbejdsforpligtelsen i henhold til § 2.
2. Skolens ledelse, læreren og tillidsrepræsentanten kan dog aftale, at arbejde, der efter punkt 1) er undtaget fra aftalen, alligevel omfattes af denne.
3. Arbejde på hverdage før kl. 17.00 ved åben uddannelse og indtægtsdækket virksomhed kan efter aftale mellem skolens ledelse, læreren og tillidsrepræsentanten holdes uden for arbejdstidsaftalen, når der er rimelig sikkerhed for, at læreren i normperioden vil opfylde arbejdsforpligtelsen i henhold til § 2. Aftale indgås skriftligt, inden arbejdet påbegyndes.

Stk. 4. Aftalen omfatter endvidere lærere ansat på tjenestemandslignende vilkår i henhold til den til enhver tid gældende ansættelsesbekendtgørelse, der underviser ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse i henhold til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og i henhold til lov om kombineret ungdomsuddannelse.

Cirkulærebemærkninger til § 1:

En lærer kan kun beordres til at udføre arbejde ved åben uddannelse og indtægtsdækket virksomhed på hverdage efter kl. 17.00 og i weekender, såfremt det har været et vilkår ved ansættelsen.

Arbejde ved åben uddannelse og indtægtsdækket virksomhed, der efter § 1, stk. 3, ikke omfattes af arbejdstidsaftalen, aflønnes efter de i Finansministeriets timelønscirkulære fastsatte arbejdstimesatser, idet arbejdstiden dog opgøres efter denne aftale og efter de på skolen fastlagte principper for arbejdstilrettelæggelse.

Uddannelser, der gennemføres som indtægtsdækket virksomhed eller som åben uddannelse, indplaceres på samme niveau som tilsvarende ordinære uddannelser.

Finansministeriets timelønscirkulære finder anvendelse for så vidt angår øvrige vilkår, dog bortset fra pkt. 1 og 13. Der ydes særlig feriegodtgørelse på 1,5 pct. For deltidsansatte ydes dog 12,5 pct. feriegodtgørelse for arbejde, som ikke overstiger fuld beskæftigelse.

§ 2. Arbejdstid

Lærere følger efter lov nr. 409 af 26. april 2013 om forlængelse og fornyelse af kollektive overenskomster og aftaler for visse grupper af ansatte på det offentlige område den til enhver tid gældende aftale om arbejdstid for tjenestemænd i staten, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. Arbejdstiden beregnes for en periode på et år (normperioden), og fristen for afspadsering er den følgende normperiode.

Stk. 3. Arbejdet tilrettelægges normalt på hverdage, mandag til fredag, i dagtimerne.

Cirkulærebemærkninger til § 2, stk. 3.

Den daglige arbejdstid skal så vidt muligt være samlet.

Stk. 4. Forud for hver normperiode udarbejder ledelsen en opgaveoversigt til læreren. Opgaveoversigten skal overordnet angive de arbejdsopgaver, læreren påtænkes at løse i normperioden.

Cirkulærebemærkninger til § 2, stk. 4.

Opgaveoversigten udarbejdes på baggrund af dialog mellem ledelse og lærer, hvor der blandt andet afstemmes forventninger til, om lærerens samlede arbejdstid er fyldt op med de tildelte opgaver. Der gives ikke med opgaveoversigten et bindende tilsagn til læreren om, hvilke opgaver den pågældende skal løse.

Ledelsen er løbende opmærksom på lærernes præsterede arbejdstid og drøfter eventuelle justeringer af opgaver/prioriteringer med den enkelte lærer efter behov.

Med indførelse af nye arbejdstidsregler er det ledelsens ansvar at være i løbende dialog med lærerne om tilrettelæggelse, udførelse og prioritering af arbejdet inden for deres arbejdstid. For at understøtte denne dialog kan der på den enkelte skole etableres et tidsregistreringssystem.

Der henvises herudover til bilag 1a og 1b.

Stk. 5. Hvis der i løbet af normperioden opstår behov for at ændre væsentligt på indhold eller omfang af de arbejdsopgaver, der fremgår af opgaveoversigten, drøftes dette snarest muligt mellem ledelsen og læreren, herunder drøftes eventuelle konsekvenser af ændringer.

§ 3. Maksimalt undervisningstimetotal

Hvor summen af undervisningstimer over en 3 ugers sammenhængende periode udgør mere end 70,5 timer, udløses et tillæg på kr. 73,40 pr. time (niveau 31. marts 2012). Samme uge kan kun udløse tillæg en gang.

§ 4. Særlige regler for lærere, der er fyldt 60 år

Lærere, der er fyldt eller fylder 60 år, skal i sin arbejdstidsopgørelse efter anmodning herom tillægges 175 timer årligt, som læreren selv disponerer over. Anmodning skal fremsættes inden udgangen af en normperiode og får virkning fra begyndelsen af den følgende normperiode, dog tidligst fra begyndelsen af den normperiode, hvori læreren fylder 60 år.

Stk. 2. Lærere, der tillægges timer efter stk. 1, kan ikke få overtidsbetaling. Hvis normen overskrides, afspadseres de overskydende timer i den efterfølgende normperiode i forholdet 1:1.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder alene anvendelse for lærere, der pr. 31. juli 2013 er fyldt 57 år.

§ 5. Særligt tillæg for udfasning af 60-årsregel

Til lærere ydes et særligt tillæg på 3.000 kr. i årligt grundbeløb (niveau 31. marts 2012). Tillægget er pensionsgivende.

§ 6. Ret til nedsat arbejdstid for ansatte, der er fyldt 50 år

Ansatte, der pr. 31. juli 2013 er fyldt 50 år, men ikke 57 år, har – når de fylder 60 år – ret til nedsat arbejdstid med op til 175 timer årligt mod tilsvarende lønnedgang.

Stk. 2. Deltidsansatte har ret til en forholdsmæssig arbejdstidsnedsættelse.

Stk. 3. Retten til nedsat arbejdstid indtræder fra den normperiode, hvori den ansatte fylder 60 år.

Stk. 4. Ansatte med nedsat arbejdstid efter denne ordning optjener fortsat fuld pensionsret.

Cirkulærebemærkninger til § 6, stk. 4a:

Der indbetales i overensstemmelse hermed et ekstra pensionsbidrag svarende til forskellen mellem det aktuelle, samlede pensionsbidrag og det samlede pensionsbidrag ved den hidtidige beskæftigelsesgrad.

Ansatte med tjenestemandspensionsret optjener i overensstemmelse hermed pensionsalder svarende til den hidtidige beskæftigelsesgrad. Der indbetales løbende pensionsdækningsbidrag efter tilsvarende regler som fastsat i Finansministeriets cirkulære om aftale og senior- og fratrædelsesordninger.

§ 7. Ikrafttræden mv.

Aftalen har virkning fra 1. april 2018.

Stk. 2. Samtidig ophæves aftale af 25. juni 2015 om arbejdstid for lærere ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Stk. 3. Aftalen kan opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til den 31. marts 2021.

København, den 28. juni 2019

Lærernes Centralorganisati-
on

**Anders Bondo Christen-
sen**

Finansministeriet,

Moderniseringsstyrel-
sen

Sara Maj Theede

Arbejdstid på de statslige undervisningsområder - parternes fælles initiativer

-

Parterne er enige om et fælles ansvar for at styrke uddannelserne. Et godt samarbejde centralt og lokalt er et væsentlig bidrag til at indfri målsætningerne om attraktive uddannelser og bedre kvalitet i undervisningen.

Parterne konstaterer, at der ikke kunne indgås en aftale om regulering af arbejdstiden for lærere m.fl. ansat på de statslige undervisningsområder. Derfor reguleres arbejdstiden fortsat ved lov nr. 409, vedtaget af Folketinget den 26. april 2013.

Med nedenstående initiativer ønsker parterne at bidrage til, at lærere og ledere kan lykkes med deres vigtige opgaver.

Parternes fælles initiativer er et udtryk for, at de centrale parter vedkender sig et ansvar for, at samarbejdet kan lykkes på skolerne. Derudover er det en rammesætning for en kvalificeret dialog og et godt samarbejde.

Parterne har et fælles ansvar for at understøtte initiativerne og vil som en del af dette følge op på, om de formulerede målsætninger nås.

Kvalitet i undervisningen, godt arbejdsmiljø og styrket social kapital

Med det formål at skabe størst mulig kvalitet i undervisningen, understøtte et godt arbejdsmiljø og styrke den sociale kapital, vil parterne i fællesskab tage initiativ til at fremme nedenstående.

Det er væsentligt, at der på institutionerne/skolerne finder en drøftelse sted omkring de overordnede principper for arbejdstidstilrettelæggelsen. Den almindelige adgang til at indgå lokale aftaler gælder.

Parterne er opmærksomme på, at der lokalt er mulighed for at anvende følgende aftaler:

1. Tjenestemændenes arbejdstidsaftale, § 3.
2. Aftale om decentrale arbejdstidsaftaler

Opgaveoversigten

Som leder har man både ret og pligt til at lede og fordele arbejdet. Ved opgavefordelingen og ved udarbejdelsen af opgaveoversigten er det vigtigt at sikre, at lærerne har reelle muligheder for at nå målene for uddannelserne. En undervisning af høj kvalitet forudsætter, at den er velforberedt, og at læreren har mulighed for at følge op på kursisternes/elevernes resultater. Ved vurderingen af omfanget af opgaverne herunder forberedelsen mv. inddrages blandt andet lærerens forudsætninger, erfaring med faget, uddannelse og efteruddannelse i faget, holdstørrelse, kursist-/elevsammensætningen og det faglige spænd i kursist-/elevgruppen særlige vejlednings- og fastholdelsesopgaver, teamsamarbejde, samarbejde med andre fagprofessionelle, samarbejde med virksomheder, eksterne samarbejdspartner mv.

Det er vigtigt, at der sker en kvalificeret dialog om opgaveoversigten. Dialogen om opgaveoversigten skal foregå forud for normperioden. Lokalt kan det drøftes, om opgaveoversigten udarbejdes for en kortere tidshorisont – evt. kvartalsmæssigt. Dialogen om opgaveoversigten indeholder en drøftelse af, hvilke opgaver læreren skal varetage, opgavernes omfang og kvaliteten i opgaveløsningen og lederens overordnede vurdering af tidsforbruget til opgaverne.

Opgaveoversigten skal ikke opfattes som et bindende tilsagn. Opgaveoversigten er et planlægningsredskab og en forventningsafstemning, som både ledelse og lærer kan tage initiativ til at drøfte justeringer af undervejs. Ved væsentlige ændringer af lærerens opgaver skal der være en fornyet dialog mellem ledelse og lærer.

Opgaveoversigterne skal være udarbejdet ud fra forståelige, gennemskuelige og saglige kriterier.

Kvalitet i opgaveløsningen

For at sikre kvaliteten af undervisningen og en effektiv udnyttelse af tiden er det vigtigt, at der planlægges, så læreren har mulighed for sammenhængende og effektiv tid til forberedelse, og at det er muligt at følge op på undervisningen i forhold til planlægningen af de kommende undervisningsforløb i faget. Det er endvidere vigtigt, at der ved planlægningen af arbejdstiden er opmærksomhed på, at lærerne får reelle muligheder for at mødes om opgavevaretagelsen såvel i fag som i tværfaglige sammenhænge.

Planlagt forberedelsestid bør som udgangspunkt respekteres. Når der er behov for at ændre lærerens tid til forberedelse, skal ledelsen forholde sig til, hvordan læreren får mulighed for at forberede undervisningen.

Arbejds miljø og social kapital

Med henblik på at sikre et godt arbejdsmiljø skal arbejdsopgaverne så vidt muligt fordeles jævnt hen over normperioden.

Ledelsen skal løbende være opmærksom på lærerens præsterede tid, og læreren skal have mulighed for at få kendskab til denne.

Den præsterede tid indgår i dialogen mellem ledelse og lærer om opgavemængde og opgaveløsning. På baggrund af den præsterede arbejdstid drøfter ledelsen eventuelle justeringer af opgaver/prioriteringer med den enkelte lærer. Udgangspunktet er, at læreren har mulighed for at løse opgaverne kvalificeret.

Udbetaling af arbejdstidsbestemte tillæg mv. sker efter afvikling af det pågældende arbejde ved førstkomende lønudbetaling efter registrering.

God start på lærerlivet

Parterne ønsker at understøtte en god start på lærerlivet, der medvirker til fastholdelse af nyansatte på de statslige undervisningsinstitutioner/skoler.

Ved nyansatte forstås ansatte, der har mindre end to års ansættelsesanciennitet.

Formålet er, at ledere og lærere strategisk og målrettet arbejder med at lette selvstændig varetagelse af arbejdsopgaverne.

Der er enighed om, at det er vigtigt at have fokus på dette, og at de lokale parter drøfter, hvordan man på den enkelte skole/institution hjælper nye lærere.

Som inspiration til denne drøftelse kan peges på fx:

1. At hensyntagen til nyansatte indgår i vurderingerne af kriterier for fag- og opgavefordelingen
2. At der tages hensyn til eventuel deltagelse i ansættelses kvalificerende uddannelse
3. At nyansattes arbejdsopgaver falder inden for den nyansattes kompetencer
4. At der gives supervision og/eller etableres mentorordning for nyansatte med henblik på vidensdeling og kompetenceudvikling
5. At skabe særlig fælles opmærksomhed på nyansattes arbejdsmiljø og trivsel.

Opfølgning og evaluering

Med udgangspunkt i målsætningen om at skabe størst mulig kvalitet i undervisningen, understøtte et godt arbejdsmiljø og styrke den sociale kapital, gennemfører de centrale parter en fælles opfølgning og evaluering af effekten af den centrale og lokale indsats.

Tilsvarende sker der en opfølgning blandt parterne lokalt, hvor det drøftes, hvordan denne målsætning kan nås. Opfølgningen tilrettelægges på skolen/institutionen. Skolelederen og tillidsrepræsentanten vurderer, hvordan og i hvilket omfang lærerne inddrages i opfølgningen. Tillidsrepræsentanten skal i den forbindelse sikres den nødvendige ramme til at kunne udføre opgaven.

Finansministeriet, Undervisningsministeriet og LC/CO10 konkretiserer snarest muligt, hvordan opfølgning og evaluering af parternes fælles initiativer gennemføres. På baggrund af opfølgningen vurderer de centrale parter behovet for at følge op med andre initiativer.

I opfølgningen på ovennævnte initiativer inddrages leder- og/eller skoleforeningerne.

Der kan evt. anvendes projektpenge (FUSA mv.).

Underviserarbejdstid - OK18

-

CFU og Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen, konstaterer, at det ikke har været muligt at opnå en forhandlet arbejdstidsaftale for ansatte på Lov 409-underviserområderne ved OK18. Arbejdstiden reguleres derfor fortsat af de arbejdstidsregler, der fremgår af Lov 409 (2013).

CFU/LC/CO10 og Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen, er enige om, at det er en mulighed at indgå lokale arbejdstidsaftaler, der fraviger eller supplerer de centrale arbejdstidsbestemmelser, jf. § 3 i tjenestemændenes arbejdstidsaftale og rammeaftale om decentrale arbejdstidsaftaler.

Det er en målsætning for de centrale overenskomstparter, at der er et tæt og tillidsfuldt samarbejde imellem tillidsrepræsentanten og ledelsen, jf. TR-aftalen.

Ledelsen eller tillidsrepræsentanten/den lokale repræsentant kan i tilfælde af, at samarbejdet ikke fungerer på skolen/institutionen, søge bistand hos de centrale overenskomstparter. Finansministeriet, Moderniseringsstyrelsen, og LC/CO10 vurderer behovet for bistand. Der sker løbende en prioritering af henvendelserne henset til de centrale parter ressourcer.

Forud for skoleåret drøfter leder og tillidsrepræsentant, hvordan planlægning af skoleåret/arbejdsåret foregår på skolen/institutionen, herunder hvordan skolen/institutionen kan strukturere dialogen om opgaveoversigten.

CFU/LC/CO10 og Moderniseringsstyrelsen er enige om at optage forhandlinger om arbejdstid ved OK21, såfremt KL og LC indgår en arbejdstidsaftale på baggrund af den kommunale periodeforhandling.

Parterne er opmærksomme på, at den arbejdstidsaftale, som de centrale parter måtte indgå ved OK21 på Lov 409-områderne i staten, skal kunne rumme, at der i staten er en variation af skoleformer. Parterne er samtidigt opmærksomme på, at der så vidt muligt bør aftales ensartede arbejdstidsregler for alle Lov 409-områderne i staten.

Udgangspunktet for forhandlingerne er forhandlingsresultatet på det kommunale område, men såfremt særlige forhold ved de enkelte skoleformer nødvendiggør tilpasninger i forhold til den kommunale aftale, er parterne forpligtede til at forhandle sådanne tilpasninger.